

Nemzetpolitikai összefoglaló

2017. 35. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Potápi: nem mindegy, hogy a magyarságot megőrizzük vagy lemondunk róla

Tizenöt-tizenhatmillió magyar él a világban, ezért nem mindegy, hogy megőrizzük vagy lemondunk a magyarságról – hangoztatta a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára pénteken Győrben, a nyugati diaszpórában magyar nyelvet tanítók 16. továbbképzésének záró napján a Széchenyi István Egyetemen. Emlékeztetett arra, hogy a világban 212, magyar nyelvet és kultúrát vasárnapi iskolában oktató intézmény működik. A cél az lenne, hogy ezeket az iskolákat egy rendszerbe tömörítsék. Egy elképzelés szerint azokat a hétvégi iskolákat, ahol nagyobb létszámban tanulnak gyermekek, olyan módon erősítenék meg, hogy az a magyar és az adott ország törvényeinek is megfeleljen, akkreditált általános vagy középiskolai formában. Ezek az iskolák egyfajta centrumként működnének majd: magyarul vagy két nyelven tanítanák a gyermekeket, s olyan bizonyítványt adnának ki, amelyekkel Magyarországon is folytatni lehetne a tanulmányokat. Ezekbe a centrumokba kapcsolnák be a kisebb, alacsonyabb létszámú hétvégi iskolákat. Potápi Árpád János kiemelte a diaszpórában hétvégenként magyar nyelvet és kultúrát tanítók áldozatos munkáját, mert legtöbbjük önkéntesen, idejüket és energiájukat felhasználva adja át tudását, ezáltal a magyar öntudatot.

Kelemen Hunor: szükséges, de nem elégséges a román-magyar kulturális párbeszéd

Kelemen Hunor szerint szükség van a román és a magyar kultúra közötti párbeszédre, de ez nem elég a román-magyar együttélés problémáinak a rendezésére. A Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) elnöke a Vásárhelyi Forगतag kulturális rendezvénysorozat hivatalos megnyitóján beszélt erről szerda este Marosvásárhelyen. Beszéde szövegét az RMDSZ juttatta el a sajtónak. Kelemen Hunor kijelentette: „Sokkal jobban kellene ismernünk egymás kultúráját, de túl azon, meg kell próbálnunk az állam és kisebbség viszonyáról, az alapvető értékekről és szabadságjogokról, a közösnek tűnő jövőről, a közös problémákról őszinte, értelmes és néha fájó párbeszédet folytatni”. Hozzátette: ez a párbeszéd lehetséges és szükséges, még ha „kínkeserves” részei is lesznek. A párbeszédet azért is szükségesnek tartotta, mert „eszközökben nem válogatva próbálnak nyomni a megszűnés szélére egy magyar katolikus iskolát itt, Marosvásárhelyen; több mint öt esztendeje nem alkalmazzák a tanügyi törvényt, és közben kioktatnak, hogy hogyan kell éreznünk magunkat ebben az országban” – fogalmazott.

A magyar állam támogatásával felépített orvos- és művészlakásokat adtak át Szatmárnémetiben

A magyar állam támogatásával felépített orvos- és művészlakásokat adott át múlt hétfőn Szatmárnémetiben az erdélyi Studium-Prospero Alapítvány. Potápi Árpád, a miniszterelnökség nemzetpolitikai államtitkára az átadóünnepségen elmondta: az államtitkárság 2015-ben közel 90 millió forinttal, 2016-ban pedig további 30 millió forinttal járult hozzá az erdélyi orvos- és művészlakások építéséhez. A sepsiszentgyörgyi, majd szatmárnémeti lakások után Csíkszeredában nyílik lehetőség hasonló lakások építésére. Hozzátette: ezek a lakások nagy mértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy az általánossá vált elvándorlás körülményei között is maradjanak magyar orvosok az erdélyi városokban, ahol nagy szükség van rájuk. Kelemen Hunor, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) elnöke üdvözölte, hogy "kitágult" a magyar nemzetpolitika, és immár ehhez hasonló programokat is kész támogatni. "Fontos, hogy az orvosaink itthon maradjanak, mert óriási az orvoshiány. Kell tudnunk biztosítani az utánpótlást. Kellenek olyan közösségek, (...) amelyek megteremtik azokat a körülményeket, hogy egy fiatal orvos házaspár el tudja kezdeni az életét. Ez a nemzetpolitika részét képezi. Ezt folytatni kell. Látjuk, hogy a következő esztendőik semmivel sem lesznek könnyebbek, mint amelyekhez hozzákoptatott Románia az elmúlt száz esztendőben" - fogalmazott az RMDSZ elnöke. Kelemen Hunor azt kívánta, hogy „lengje be gyerekzsivaj az átadott épületeket”.

Megkezdődött a beiratkozás a katolikus gimnáziumba, a tüntetés folytatódik

Szombat délelőtt a Vásárhelyi Forгатagon, a Ligetben felállított sátonnál megkezdődött a beiratkozás a marosvásárhelyi katolikus gimnázium előkészítő-, ötödik és kilencedik osztályaiba. Ugyanott a pénteken elkezdődött tüntetéssorozaton felolvasott petíciót is alá lehet írni, amelyet a szülői közösség átnyújtani készül a bukaresti illetékeseknek. Zsigmond Imola, a szülői bizottság szóvivője a maszol.ro érdeklődésére elmondta, annyian iratkoztak be szombat délelőtt, hogy már indulhatnak is a meghirdetett cikluskezdő osztályok. Az anyuka a maszol.ro-nak azt is elmondta, hogy a pápai nunciussal folyamatos kapcsolatban álltak. Amikor a vatikáni nagykövet meghallotta, hogy újabb tüntetésre készülnek Marosvásárhelyen, mert az iskola és a tanulók ügye még mindig megoldatlan, újabb beadvánnyal sürgette a tanügyminisztériumot. Ennek köszönhetően a tárca azt az engedményt tette, hogy ha kellő létszámú gyerek iratkozik be, indulhatnak a Maros megyei tanfelügyelőség által letiltott osztályok.

Gyermekeinknek építjük a templomot

Ósi szokás szerint kereszteléssel kezdődött vasárnap a Zakariás Attila tervezte Gyöngyvirág utcai református templom szentelése Sepsiszentgyörgyön. Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke a keresztelési szolgálaton azt mondta, gyermekeinknek építjük a templomot. A Magyar Kormány támogatásával épület templom szentelésén mondott beszédében a nemzetpolitikai államtitkárság főosztályvezető-helyettese, Brendus Réka kiemelte: a felépült templom bizonyosság arról, hogy érdemes volt kitartani, hinni a megmaradásban és gyarapodásban. Hozzátette: a református gyülekezetek megmaradásukat mindig annak köszönhették, hogy saját közösségi tereket építettek és azokat megőrizték. Hangsúlyozta: „A magyar kormány és a nemzetpolitikai államtitkárság figyelemmel fordult és fordul ezután is az erdélyi és azon belül a református egyház felé, hogy segítséget nyújtson a megmaradáshoz, megmaradásunkhoz.”

Az MKP célja a régiók megerősítése

Nagyszombat és Nyitra megyében biztosan indít megyelnök-jelöltet a Magyar Közösség Pártja, hangzott el a párt országos tanácsának ülésén. A Szímón megtartott tanácskozáson Menyhárt József, az MKP elnöke hangsúlyozta, hogy a dél-szlovákiai régiók további erősödését szeretnék segíteni Berényi József és Farkas Iván jelölésével. Menyhárt József, a Magyar Közösség Pártjának elnöke rámutatott, az MKP elsődleges célja a magyarlakta régiók gazdasági megszilárdítása, míg a nemzetiség, a nemzetpolitika más értelmezést kap. „Iskola megtartás, kultúra megtartás csak akkor lehetséges, ha vannak az iskolában gyermekek. Ha a térség kiüresedik, ha az asszimiláció és a belső migráció is sújt bennünket, amikor Gömörben, Nógrádban, vagy akár Kassán túl nem talál a fiatal munkát, akkor nagyon nehéz megtartani az iskolát, akkor nagyon nehéz kultúráról, értékmentésről beszélni”. Az MKP Országos Tanácsa nyilatkozatban szólította fel a kormányt, hogy haladéktalanul tegyen intézkedéseket, amelyek a déli járásokban élők számára is érezhetővé teszik a gazdasági fellendülés kedvező hatásait és növelik a hazai agrárium szerepét. „Felszólítjuk Szlovákia kormányát, hogy tegyen olyan intézkedéseket, amelyek újjáélesztik a mezőgazdaságnak azon részét, amely a kétkezi munkán alapul, hogy olyan ágazatban találjanak az emberek munkát, amely egykor évtizedekig, vagy évszázadokig éltette az itt élő embereket” – hangsúlyozta Farkas Iván, az MKP gazdasági- és régiófejlesztési alelnöke.

Ülésezett a Híd Országos Tanácsa

Pozsonyban ülésezett a Most-Híd Országos Tanácsa. A testület határozatot fogadott el, amelyben megállapítja, azért lépett be a koalícióba és vált a kormány tagjává, hogy

teljesíthesse programját. Szlovákia proatlanti és proeurópai irányvonala, a jogállamiság erősítése, a vidékfejlesztés és a vállalkozói környezet fejlesztése, a kisebbségi jogok érvényesítése – ezek mind hosszútávú prioritásaink, amelyeket a Híd megalakulása óta igyekszik teljesíteni, állapítja meg a határozat. Saját megyeelnök-jelölteket indít Nagyszombat és Kassa megyében a Most-Híd a novemberi megyei választásokon, derült ki a párt tegnapi országos tanácsának ülése után. A párt Rigó Konrádot, a kulturális minisztérium jelenlegi államtitkárát jelöli Nagyszombat megye elnöki posztjára. Kassa megyében pedig Pataky Károlyt, Királyhelmec polgármesterét indítja. Pataky a tanácskozás után tartott sajtóértekezleten úgy nyilatkozott, az infrastruktúra fejlesztése, a másodosztályú utak, a szociális terület és nyugdíjasotthonok, valamint a kultúra támogatása szerepelnek prioritásai között. Rigó Konrád a Hidat olyan pártnak tartja, ami képes megszólítani az embereket a déli és az északi járásokban is. „Programunk fontos eleme lesz a decentralizált figyelem minden járásban külön-külön” – mondta a megyeelnök-jelölt.

Pásztor: A magyar kormány támogatása nélkül nagy bajban lenne a vajdasági magyar közösség

A Prosperitati programjai mintegy 40 ezres közösségi réteghez jutottak el – nyilatkozta Pásztor István. A Tartományi Képviselőház és a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke szerint a magyarországi költségvetési támogatás nélkül nagy bajban lenne a vajdasági magyar közösség. Mint Pásztor fogalmazott, a közösség elemi érdeke, hogy folytatni tudják a folyamatot, ennek kapcsán az elkövetkező hónapokban tájékoztató kampányba kezdenek a magyarországi választásokról, és a Fidesz mellett teszik le a garast. A politikus a Vajdasági RTV-nek azt is elmondta, az őszi folyamán napirendre kerülhet a vajdasági hatáskörök és a pénzelés kérdése, és erről már egyeztetett Aleksandar Vučić államfővel. Pásztor azt látná optimálisnak, ha az egyeztetések után a szerbiai kormány terjesztené elő a jogszabályi keretet. Közölte, hogy szeptember 11-én, a zentai csata 320. évfordulójának rendezvényén találkozik egymással Szerbia és Magyarország köztársasági elnöke. Ekkor konkrét megállapodás várható a megbékélési folyamatban.

Pásztor: A megbékélés is témája lesz a szeptemberi magyar–szerb államfői találkozónak

Szeptember 11-én Zentán találkozik Aleksandar Vučić szerb és Áder János magyar köztársasági elnök, és ekkor konkrét előrelépés történhet a két nemzet közötti megbékélés folyamatában – közölte Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség és a tartományi képviselőház elnöke az Újvidéki Rádió Hangadó szerda című műsorának vendégeként.

Beszámolt a magyar nemzetpolitikához köthető aktualításokról, és jelezte, hogy az ősszel előrelépésre számít Vajdasági hatásköreinek és pénzelésének kérdésében is. Pásztor István a műsorban elmondta, hogy évente rendszerint két alkalommal találkozik négyszemközt Orbán Viktor magyar miniszterelnökkel, és a legutóbbi egyeztetésen beszámolt arról, hogy az eddig jóváhagyott összegek vonatkozásában a végrehajtás milyen fázisban van, másrészt pedig az egy-másfél évre vonatkozóan, különösen a gazdaságfejlesztési program tekintetében fogalmazta meg, hova szeretnének még eljutni. Újságírói érdeklődésre megjegyezte: Aleksandar Vučićyal gyakrabban találkozik, és ez a dolgok természetből adódik, hiszen egyeztetni kell a partnerekkel. Töretlenül jó Magyarország és Szerbia kapcsolata, a kisebb problémák nem rengették meg a viszonyt, és ennek a legnagyobb haszonélvezői a vajdasági magyarok, értékelt.

76 vajdasági oktatási intézmény felújítását támogatja a tartomány

253 millió dinárral támogatta 76 oktatási intézmény felújításának rész munkálatait a tartományi kormány. A mintegy 36 községre kiterjedő támogatás a magyar nyelvű oktatásra nézve is jelentős, hiszen a felújított épületek közül többen magyar nyelven is folyik a tanítás. A bácskossuthfalvi iskola 3,2 millió dinárt kapott az épület hőszigetelési munkálatainak a folytatására. Remélik, hogy még a tél beállta előtt sikerül ezt befejezni, hogy a diákok meleg tantermekben tanulhassanak, és a fűtési költségek is csökkenjenek. A kishegyesi iskola 3,3 millió dinár támogatásban részesült a nyílászárók cseréjére, ami nemcsak a fűtés, hanem biztonság szempontjából is jelentős az intézmény diákjai és dolgozói számára. A Tartományi Kormány elnöke a szerződések aláírása alkalmával elmondta, folyamatosan támogatják majd a jövőben is az oktatási intézményeket. A tartományi oktatási titkár arra bátorította a községeket, oktatási intézményeket, hogy továbbra is pályázzanak, éljenek a lehetőséggel és használják ki a támogatásokat.

Ezer kárpátaljai magyar vállalkozó írt alá gazdaságfejlesztési szerződést

Minél több nehézséggel szembesül a kárpátaljai magyarság, vagy minél több nehézséggel szembesítik, az anyaország annál több segítséget és támogatást fog nyújtani neki – jelentette ki Magyar Levente, a Külgazdasági és Külügyminisztérium parlamenti államtitkára Beregszászon, ahol ezer vállalkozó írt alá támogatási szerződést a magyar kormány által a kárpátaljai magyarságnak idén nyújtott, közel 7,5 milliárd forint keretösszegű gazdaságfejlesztési program keretében. Az aláírási ünnepségen mondott köszöntő beszédében Magyar Levente hangsúlyozta: alighanem történelmi esemény tanúi vagyunk, hiszen a kárpátaljai magyarság életében még nem fordult elő, hogy egyidejűleg

ezeröttszáz vállalkozó kap a magyar kormánytól gazdaságfejlesztési támogatást mintegy 3,7 milliárd forint értékben. A miniszterhelyettes emlékeztetett arra, hogy a magyar kormány az elmúlt év végén több mint kétmilliárd forintnyi támogatást folyósított az Egán Ede Kárpátaljai gazdaságfejlesztési program keretében a kárpátaljai magyaroknak, az összegből mintegy 14 ezren részesültek. Elmondta, 13 ezer pályázónak a földprivatizációs költségeit fedezték, hogy elkezdhessék a gazdálkodást, míg ezer magyar vállalkozó a már működő gazdaságának fejlesztéséhez kapott támogatást. Hozzátette: az idén további ezeröttszáz magyar vállalkozó részesülhet ugyancsak 3,7 milliárd forintnyi támogatásban. Vagyis a magyar kormány egy év leforgása alatt közel 10 milliárd forint összeggel segíti elő a kárpátaljai magyar vállalkozások fejlesztését, ami összesen mintegy 17 ezer családot érint.

További közösségi épületek újultak meg

A horvát-magyar kisebbségi vegyes bizottság jegyzőkönyvében, valamint a magyarságra vonatkozó operatív kormányprogramban szereplő vállalások alapján Szentlászló is azon települések közé tartozik, amelyek hosszú évek óta nem látott anyagi támogatásban részesülnek a HMDK hathatós közbenjárásának köszönhetően. Ennek eredményeként végre befejeződhetett a helyi kultúrotthon, az év végéig pedig a református templom felújítása is. Horvátországban a legutóbbi népszámláláskor 14 ezren vallották magukat magyarnak, holott 1920-ban még 120 ezer magyar élt itt. A horvátországi magyarság fogyásának a lassításában nagy szerepe van az erkölcsi-politikai és az anyagi támogatásnak, az oktatásnak, a hitéletnek és a gazdaság erősítésének is. A horvátországi magyar közösséget tovább erősíti a várdaróci tájház, amelyet a negyedszázada használaton kívüli iskolaépületből alakítottak ki. Jankovics Róbert, a HMDK ügyvezető elnöke, parlamenti képviselő elmondta, a HMDK-nak a mai napig az egyik legfontosabb feladata, hogy a magyar közösség számára fontos közösségi tereket, templomokat, tájházakat és iskolákat felújítsa/újjáépítse.

Sikeres a muravidéki gazdaságfejlesztési program

A magyar kormány elkötelezett a határainkon kívül élő honfitársaink boldogulásának támogatása mellett - jelentette ki Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség (MMÖNK) vezetőivel folytatott megbeszélésekor. Horváth Ferenc, a közösség elnöke beszámolt arról, hogy Muravidék Szlovénia legfejletlenebb régiója. A helyi magyarság számára az eddigi egyetlen komoly

előrelépési lehetőséget idén a Muravidéki Gazdaságfejlesztési Program keretében az anyaország által rendelkezésükre bocsátott mintegy 500 millió forintos támogatás jelentette. A program forrásainak jelentős részét mezőgazdasági fejlesztések megvalósítására pályázták meg, amely felhasználása nagyban hozzájárul a térség magyar gazdáinak és családjaik helyben maradásához, életkörülményeik javulásához. A magyar közösség tervei közt szerepel a mezőgazdasági termelés és borászat falusi turizmussal való kibővítése, amelyre kiváló lehetőséget nyújt a lendvai vár és környéke, a térségben megvalósuló színvonalas kulturális események, illetve a térség értékes gyógy- és termálvizekben való gazdagsága.

